मोहफुलविषयक समितीच्या शिफारशीनुसार मोहफुलांचे संकलन, संस्करण, साठवणूक, मूल्यवर्धन व विपणन या संदर्भात प्रस्तावित उपक्रम राबविण्याकरिता आवश्यक निधी वितरीत करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्र.गौणऊ-२०१९/प्र.क्र.७/फ-९

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२ दिनांक :- १० जानेवारी, २०१९

- वाचा:- १) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०१८/प्र.क्र.६९/अर्थ-३, दिनांक ०२ एप्रिल, २०१८
  - २) महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्र.वनबां-२०१७/प्र.क्र.४६०/फ-९, दिनांक ०१.१०.२०१८
  - ३) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र. कक्ष २०(०५)/प्र.क्र.१८(भाग–२)/मोहा समिती/६६६, दि. १४.१२.२०१८
  - ४) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र. कक्ष २०(०५)/प्र.क्र.१८(भाग-॥)/मोहा समिती/६२५/२०१८-१९, दि. ०३.१२.२०१८
  - ५) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे क्र. कक्ष १/यो/इए/प्र.क्र.०५/१७-१८/१७४९, दि. ०१.०१.२०१९ रोजीचे पत्र.

प्रस्तावना :-

सन २०१८-१९ राज्य योजनांतर्गत योजना वनसंरक्षण व विकास, ग्राम परिसर व आदिवासी विकास संयुक्त वन व्यवस्थापन कार्यक्रम (२४०६ १५२१) अंतर्गत रु.८४६७.८८ लक्ष रक्कम अर्थसंकल्पित आहे. वित्त विभागाच्या दिनांक ०२.०४.२०१८ रोजीच्या परिपत्रकान्वये सन २०१८-१९ करिता महसूली शिर्षांतर्गत एप्रिल ते डिसेंबर या ९ महिन्यांच्या कालावधीकरिता ७०% च्या मर्यादेत अर्थसंकल्पीय प्रणालीवर निधी वितरीत करण्याकरिता उपलब्ध करुन देण्यात आला आहे.

मोहफुलविषयक समितीच्या शिफारशीनुसार मोहफुलांचे संकलन, संस्करण, साठवणूक, मूल्यवर्धन व विपणन या संदर्भात प्रस्तावित उपक्रम राबविण्याकरिता आवश्यक निधी उपलब्ध करुन देणेसंबधी अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अकाष्ठ वनोपज), म.रा.नागपूर यांनी संदर्भ क्र.३ व ४ अन्वये सन २०१८-१९ करीता मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.) गडचिरोली, अमरावती, चंद्रपूर व धुळे या वनवृत्तातील रु.१२३.६० लक्षचा चालू बाब प्रस्ताव व मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.) नागपूर या वनवृत्तातील रु. ८४.८५ लक्ष रकमेचा नवीन बाब प्रस्ताव असे एकूण रु.२०८.४५ लक्षचे प्रस्ताव प्रधान शिर्ष २४०६ १५२१, ग्राम परिसर व आदिवासी विकास कार्यक्रम अंतर्गत शासनास सादर करण्याकरीता संदर्भ क्र.५ अन्वये अपर प्रधान मुख्य वनसरंक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी अनुदान वितरण प्रणालीवर अनुदान उपलब्ध करुन देण्याबाबत विनंती केली आहे. त्यानुसार या कामासाठी अनुदान वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय:-

सन २०१८-१९ राज्य योजनांतर्गत योजना वनसंरक्षण व विकास, ग्राम परिसर व आदिवासी विकास संयुक्त वन व्यवस्थापन कार्यक्रम (२४०६ १५२१) या योजनेमधून सन २०१८-१९ करीता मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.) गडचिरोली, अमरावती, चंद्रपूर, धुळे व नागपूर या वनवृत्तातील मोहफुलविषयक समितीच्या शिफारशीनुसार मोहफुलांचे संकलन, संस्करण, साठवणूक, मूल्यवर्धन व विपणन या संदर्भात प्रस्तावित उपक्रम राबविण्यासाठी खालील तक्त्यात दर्शविण्यात आलेल्या कामांकरीता सन २०१८-१९ करीता रु.२०८.४५ लक्ष इतका निधी वितरीत करण्यास मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.:-

अ.	कामाचा तपशिल	वनवृत्त	वनविभाग	सन २०१८-१९ करीता प्रस्तावित		
क्र.				निधी		
٩	१) संयुक्त वन व्यवस्थापन समित्यांकरिता			परिमाण	दर	आवश्यक
	मोहफुलांचे संकलनाकरिता आवश्यक बिज भांडवल					निधी
	प्रती सं.व.व्य.समिती रु.१.०० लक्ष प्रमाणे					रु.लाखा
						त
		गडचिरोली	सिरोंचा	90	9.00	90.00
		चंद्रपूर	चंद्रपूर	५	٩.٥٥	4.00
		धुळे	मेवासा	२०	9.00	२०.००
		अमरावती	अमरावती	२६	٩.٥٥	२६.००
		नागपूर	गोंदिया	٩	9.00	9.00
२	२) संयुक्त वन व्यवस्थापन समित्यांकरिता मोहफुले	गडचिरोली	सिरोंचा	२०००	०.००२	8.00
	गोळा करण्याकरीता जाळी (ग्रिन नेट) उपलब्ध करुन	चंद्रपूर	चंद्रपूर	9000	०.००२	२.००
	देणेबाबत. प्रती सं.व.व्य.समिती २०० नगर जाळी	धुळे	मेवासा	8000	०.००२	٥٠.٥٥
	@रु.२००/जाळी	अमरावती	अमरावती	५२००	०.००२	90.8
		नागपूर	गोंदिया	२००	٥.8	٥.8
3	3) संकलित केलेले मोहाफुले साठविण्याकरिता	चंद्रपूर	चंद्रपूर	9	२५.००	२५.००
	गावांच्या समुहाकरिता मध्यवर्ती ठिकाणी शितगृहाची	नागपूर	गोंदिया	٩	२७.२३	२७.२३
	सुविधा उपलब्ध असलेले साठवणुक गृह उपलब्ध					
	करुन देणे रु.२५.०० लक्ष (साठवणूकगृह					
	शितगृहासह)					
8	४)मोहाफुलांपासुन विविध पदार्थ तयार	गडचिरोली	सिरोंचा	4	0.60	3.00
	करण्याकरिता आदिवासी बांधवांचे कौशल्य विकास	चंद्रपूर	चंद्रपूर	ч	0,60	3.00
	प्रशिक्षण आयोजित करणे. प्रती प्रशिक्षण सत्र रु.०.६०	धुळे	मेवासा	દ્દ	0,60	3.६०
	लक्ष याप्रमाणे	अमरावती	अमरावती	ξ	0.60	3.६०
		नागपूर	गोंदिया	۷	۷.8	۷.۷
ч	मोहाफुलांपासुन विविध मुल्यवर्धीत पदार्थ	नागपूर	गोंदिया	9	५१.४२	५१.४२
	बनविण्याकरिता मोहाफुले उपलब्ध असलेल्या					
	वनवृत्तस्तरावर प्रक्रिया केंद्र उभारणे. रु.५२.००					
	लक्ष/प्रक्रिया केंद्र बांधकाम व साहित्य खरेदीसह	_				
एकुण एकंदर :-						२०८.४५

उपरोक्त अनुदानाचा वापर करण्याच्या दृष्टीने (२४०६-१५२१) या लेखाशिर्षा अंतर्गत विहीत केलेल्या अटी व शर्तींचे पालन करणे संबंधितावर बंधनकारक राहील.

- १. सदर तरतूद खर्च करतांना वित्त विभागाने वेळो वेळी घालून दिलेल्या अटी व शर्तीचे पालन करावे.
- २. सदरहू निधी वितरित करण्यापूर्वी प्रस्तावानुसार योजनेतील निश्चित केलेल्या सर्व कामांना सक्षम अधिका-यांची तांत्रिक व प्रशासकीय मंजूरी प्राप्त आहे याची खात्री अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन विकास), म.रा. नागपूर यांनी करुन घ्यावी.
- 3. वाटप करण्यात येणा-या अनुदानातून खर्च करताना यामध्ये कोणतीही वित्तिय अनियमितता होणार नाही याची दक्षता घ्यावी. तसेच सदरहू कामे करतांना वन (संवर्धन) कायदा १९८०, भारतीय वन अधिनियम, १९२७, वन्यजीव (संरक्षण) अधिनियम १९७२ मधील तरतुदींचा भंग होणार नाही तसेच सर्वोच्च न्यायालय/उच्च न्यायालय/केंद्र शासनाच्या व्याघ्र संवर्धन प्राधिकरण यांनी दिलेल्या मार्गदर्शक सुचना/आदेशाची अवहेलना होणार नाही याची सुध्दा दक्षता घ्यावी.
- ४. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अकाष्ठ वनोपज) महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी सदर कामांच्या अंदाजपत्रकांची आवश्यकतेनुसार पडताळणी मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांचेकडून करुन घ्यावी.
- ५. कार्यवाहीमध्ये खरेदीचा समावेश असल्यास शासनाने विहित केलेल्या कार्यपध्दती अवलंब करुन खरेदी करण्यात यावी.
- ६. उपरोक्त कामे मंजूर अनुदानातून उपलब्ध मासिक निधी प्रवाहानुसार खर्च करण्यात यावा. यामध्ये कोणतीही वित्तीय अनियमितता होणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी. तसेच सदरहू विकासाची कामे सन २०१८-१९ या आर्थिक वर्षात पूर्ण करण्यात यावीत. सदरहू रक्कम खर्ची पडल्यानंतर त्याचे उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करावे.
- ७. सर्व कामे दर्जेदार होतील याबाबत योग्य शासन कार्यप्रणालीचा वापर केला जाईल व कोणतीही अनियमितता होणार नाही तसेच सर्व कामांच्या गुणवत्तेबाबत वेळोवेळी आवश्यकतेनुसार तपासणी करावी या सर्व बाबींची जबाबदारी अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अकाष्ठ वनोपज) महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांची राहील.
- ८. शासन निर्णय दिनांक ०१ डिसेंबर, २०१६ नियम पुस्तिकेत नमुद केल्यानुसार तसेच उद्योग उर्जा व कामगार विभाग, शासन निर्णय दिनांक २४ ऑगस्ट, २०१७ मध्ये नमूद गव्हर्नमेंट ई-मार्केटप्लेस (GeM) पोर्टलची कार्यपध्दती नुसार निविदा प्रक्रियेत खरेदी किंमत रु.तीन लाख व त्यापेक्षा अधिक असल्यास ई-निविदा प्रणालीचा वापर करावा.
- ९. सदर मंजूर कामामध्ये द्विरुक्ती होणार नाही आणि मंजूर कामांव्यतिरिक्त कोणत्याही नवीन बाबीवर /नवीन क्षेत्रावर/ नवीन कामांवर खर्च करण्यात येणार नाही तसेच कामात कुठलीही अनियमितता होणार नाही याची दक्षता घ्यावी.
- १०. प्रस्तावित कामांमध्ये निसर्गपूरक असलेले साहित्याचा जास्तीत जास्त वापर करावा.
- ११. सदर खर्च वित्त विभागाच्या दिनांक ०२.०४.२०१८ च्या परिपत्रकातील व त्यासोबतच्या परिशिष्टामध्ये नमूद केलेल्या अटीची पूर्तता होईल, याची दक्षता घेण्यात यावी.

१२. सदर मंजूरीस शासन निर्णय क्रमांक एमएससी-२०११/प्र.क्र.१७८/फ-५, दिनांक ३०.९.२०११ च्या परिशिष्टात नमुद केलेल्या अटी व शर्ती बंधनकारक असतील.

उपरोक्त खर्च मागणी क्रमांक सी-१०, प्रधानिशर्ष-२४०६ वनीकरण व वन्यजीवन, ०१ वनीकरण, १०१ वनसंरक्षण व विकास, ग्राम परिसर व आदिवासी विकास संयुक्त वनव्यवस्थापन कार्यक्रम राज्य योजना(२४०६-१५२१) या लेखाशिर्षाखाली सन २०१७-१८ करिता उपलब्ध होणाऱ्या अनुदानातून भागविण्यात यावा.

सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या ०२.०४.२०१८ च्या परिपत्रकान्वये तसेच वित्त विभागाच्या शासन निर्णय क्र.विअप्र/२०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनिमय,भाग-२, दिनांक १७.४.२०१५ अन्वये विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारास अनुसरुन निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१९०१००५५४३७०७१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने,

(सुजय दोडल) सह सचिव (वने) महसूल व वन विभाग

प्रत:-

- १. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
- २. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प,नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
- ३. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अकाष्ठ वनोपज), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
- ४. मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक), गडचिरोली/चंद्रपूर/धुळे/अमरावती /नागपूर
- ५. महालेखापाल-१/२ (लेखा परिक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई / नागपूर.
- ६. सार्वजनिक बांधकाम विभाग (इमारत-३), मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ७. वित्त विभाग, व्यय-१० कार्यासन, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ८. नियोजन विभाग (का-१४७५), मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ९. कार्यासन अधिकारी, फ-२/ब-१ कार्यासन, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
- १०. कार्यासन फ-९, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.(निवडनस्ती)